

Załącznik do UCHWAŁY NR IV/20/15
Rady Powiatu Wrocławskiego
z dnia 27 stycznia 2015 r.

**POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE WROCŁAWSKIM
NA LATA 2015 – 2017**

WROCŁAW 2015

Wstęp	2
Ewaluacja systemu pieczy zastępczej w Powiecie Wrocławskim w latach 2012-2014.....	5
I. Rodzinna piecza zastępcza.....	5
II. Instytucjonalna piecza zastępcza.....	8
System opieki nad dzieckiem i rodziną w Powiecie Wrocławskim.....	10
I. Rodzinna piecza zastępcza.....	10
II. Instytucjonalna piecza zastępcza.....	15
Cele ogólne i szczegółowe oraz przewidziane efekty.....	22
Zakładane źródła finansowania Programu	25
Ewaluacja Programu	26

WSTĘP

„Kiedy śmieje się dziecko, śmieje się cały świat.”

Janusz Korczak

Prawem każdego dziecka jest wychowywanie się w rodzinie. Niestety zdarzają się sytuacje, w których rodzice nie są w stanie zapewnić opieki swojemu dziecku. Wówczas obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz w razie konieczności zapewnienie pieczy zastępczej, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego i organach administracji rządowej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu zostało wyznaczone przez Starostę Powiatu Wrocławskiego na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej (Zarządzenie Starosty Powiatu Wrocławskiego z dnia 22 września 2011 r. nr 48/2011).

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 ze zm.) – zwana dalej ustawą, która weszła w życie 1 stycznia 2012 r., wprowadziła znaczące zmiany w systemie opieki nad dzieckiem i rodziną. Pojęcie pieczy zastępczej zostało uregulowane w art. 32 ustawy. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na mocy orzeczenia sądu. Wprowadzone regulacje znacznie poprawiły funkcjonowanie systemu pieczy zastępczej. Ustawa w ramach podziału zadań spoczywających na instytucjach podzieliła kompetencje w zakresie wsparcia rodziny. Gmina przejęła opiekę nad środowiskiem biologicznym, natomiast Powiat odpowiada za organizację pieczy zastępczej nad dziećmi pozbawionymi opieki rodziców biologicznych. Piecza zastępcza została podzielona na formę rodzinną oraz instytucjonalną.

Ustawa określa zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków, zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zasady finansowania i wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

W myśl art. 180 ustawy, do zadań własnych powiatu należy między innymi:

- a) opracowanie i realizacja 3–letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych,
- b) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,

- c) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo - wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo - wychowawcze, przez wspieranie procesu usamodzielnienia,
- d) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
- e) prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- f) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego,
- g) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia oraz specjalistycznego poradnictwa,
- h) finansowanie:
 - o świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo - wychowawczych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - o pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo - wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne,
 - o szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego.

Od dnia 19 września 2014 r. obowiązuje ustawa z dnia 25 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1188). Ustawodawca rozłożył początek obowiązywania niektórych zmian w czasie. Najważniejsze z nich dotyczą:

- pobytu dziecka w zakładzie opiekuńczo - leczniczym finansowanego przez powiat, w którym dziecko się urodziło,
- obowiązku wysłuchania dziecka, jeżeli wiek i stopień dojrzałości dziecka na to pozwalają (instytucje, które orzekają o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej powinny wziąć pod uwagę zdanie i potrzeby dziecka),

- 18-miesięcznego terminu na uregulowanie prawnej sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej,
- zasady nierozdzielania nieletniej matki przebywającej w pieczy zastępczej od dziecka,
- zmniejszenia z 30 do 15 liczby podopiecznych będących pod opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- obowiązku odnawiania co 2 lata opinii psychologa o predyspozycjach i motywacji do podjęcia funkcji rodziny zastępczej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- dochody dzieci przebywających w pieczy zastępczej (renty rodzinne i alimenty) będą wypłacane bez dokonywania potrąceń,
- wzmocnienia kompetencji kontrolnych wojewodów oraz innych jednostek samorządu.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Wrocławskim na lata 2015 – 2017 zawiera diagnozę sytuacji pieczy zastępczej na terenie Powiatu Wrocławskiego, określa kierunki działań oraz ustala zakres prowadzonej działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej.

**EWALUACJA SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE WROCŁAWSKIM
W LATACH 2012 – 2014**

I. Rodzina piecza zastępcza

Celem głównym Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej jest powrót dzieci do rodziny. W sytuacji kiedy brak jest możliwości powrotu dziecka do rodziny działania podejmowane są zawsze z myślą o dobru dziecka.

Analiza danych pokazuje, iż liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na przestrzeni ostatnich 3 lat utrzymywała się na bardzo podobnym poziomie. Największą ilość rodzin dotyczyła rodzin tworzonych przez osoby spokrewnione z dzieckiem. Drugą liczebną grupą były rodziny zastępcze niezawodowe. Z kolei rodziny zastępcze zawodowe pozostają na podobnym poziomie.

Tabela nr 1.

Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Powiatu Wrocławskiego w latach 2012 – 2014

Typ Rodziny	Rok 2014		Rok 2013		Rok 2012	
	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci
rodziny spokrewnione	91	114	89	117	86	113
rodziny niezawodowe	59	72	56	71	53	68
rodziny zawodowe	2	5	2	5	2	5
rodziny zawodowe specjalistyczne	2	5	2	5	2	5
rodziny zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego	4	22	3	12	3	7
Rodzinne Domy Dziecka	4	27	4	28	3	22
Razem	162	245	156	238	149	220

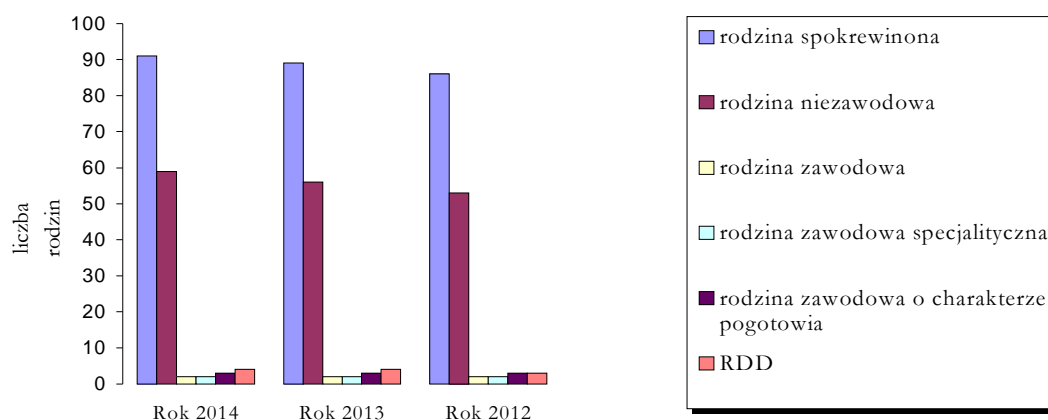
Wykres nr 1.

Ilość dzieci na terenie Powiatu Wrocławskiego w latach 2012 - 2014

Wykres nr 2.

Ilość rodzin zastępczych na terenie Powiatu Wrocławskiego w latach 2012 - 2014

Celem ewaluacji było wskazanie zmian osiągniętych dzięki wprowadzeniu Programu, jak również pozyskania informacji odnośnie zapotrzebowania Powiatu Wrocławskiego na tworzenie rodzinnych form opieki zastępczej w kolejnych latach.

Limit rodzin zawodowych określony został na podstawie danych z poprzednich lat. Głównym założeniem było kierowanie dzieci poniżej 10 roku życia do rodzinnych form pieczy zastępczej.

Tabela nr 2.

Ilość planowanych i utworzonych rodzinnych form pieczy zastępczej na terenie Powiatu Wrocławskiego w latach 2012 - 2014

	Rok 2012		Rok 2013		Rok 2014	
	planowane	utworzone	planowane	utworzone	planowane	utworzone
Rodziny zastępcze zawodowe	+3	3	+2	2	+3	1
Rodzinne Domy Dziecka	+3	3	+1	1	+1	0

W roku **2012** planowana liczba rodzin zastępczych zawodowych oraz Rodzinnych Domów Dziecka została w pełni wykorzystana. Było to spowodowane wejściem w życie ustawy, która dawała możliwość przekształcenia się rodzinom z 3-letnim stażem na rodziny o charakterze zawodowym. Z możliwości skorzystały 3 rodziny zastępcze, w wyniku czego powstały 2 rodziny zastępcze zawodowe oraz 1 rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego (dalej: Pogotowia Rodzinne).

W **2013** roku Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej również pozyskał planowaną liczbę rodzinnych form opieki zastępczej. 1 Rodzinny Dom Dziecka powstał po przekształceniu z formy instytucjonalnej na rodzinną.

Wyjątkiem był rok **2014**, w którym została utworzona mniejsza ilość rodzin o charakterze zawodowym. W związku z wolnymi miejscami w 4 istniejących Rodzinnych Domach Dziecka nie było zasadności tworzenia kolejnego Rodzinnego Domu Dziecka. Z kolei potrzeba umieszczenia małych dzieci, poniżej 7 roku życia, spowodowała powstanie 1 rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. Jedno z pogotowia rodzinnych, z powodu problemów osobistych, uległo rozwiązaniu. W 2014 roku koniecznym było utworzenie rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej, która zabezpieczałaby dzieci ze szczególnymi potrzebami, jednak z uwagi na brak kandydatów spełniających określone wymagania, taka rodzina nie powstała.

Na zakończenie tej części analizy, należy podkreślić, że opiekę nad rodzinami zastępczymi w Powiecie Wrocławskim w 2014 r. sprawowało 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej

oraz 2 pracowników socjalnych współpracujących z rodzinami zastępczymi w obrębie pracy socjalnej, jak również z osobami usamodzielnianymi. Liczba ta nie wyczerpuje potrzeb Powiatu w tym zakresie, pozwala natomiast zabezpieczyć opiekę koordynatora dla rodzin najbardziej potrzebujących bieżącego wsparcia i pomocy przy realizacji zadań wynikających z pełnionej przez nie pieczy zastępczej.

II. Instytucjonalna piecza zastępcza

W sytuacji wyczerpania możliwości udzielenia pomocy rodzinie biologicznej lub niemożności umieszczenia w rodzinie zastępczej, dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej jest kierowane do placówki opiekuńczo - wychowawczej.

W zakresie instytucjonalnej opieki i wychowania zastępczego na terenie Powiatu Wrocławskiego funkcjonują 4 placówki opiekuńczo – wychowawcze: jedna typu interwencyjnego, jedna typu specjalistyczno – terapeutycznego, dwie typu socjalizacyjnego, stanowiące strukturę Domu Dziecka im. Św. Mikołaja Caritas Archidiecezji Wrocławskiej z siedzibą w Kątach Wrocławskich. Organem prowadzącym Dom Dziecka jest Caritas Archidiecezji Wrocławskiej, w ramach zawartej z Powiatem Wrocławskim w dniu 27 grudnia 2012 r. umowy w przedmiocie realizacji zadania publicznego w postaci zorganizowania i prowadzenia w okresie od 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. czterech całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych, w każdej do 14 wychowanków.

W 2012 r. na terenie Powiatu Wrocławskiego funkcjonował Rodzinny Dom Dziecka w Dobrzykowicach, prowadzony przez Państwa Joannę i Ryszarda Lech, w którym przebywało łącznie 8 dzieci. Państwo Lech podjęli decyzję o przekształceniu się w rodzinną formę pieczy zastępczej i tym samym od 2013 r. zmniejszeniu uległa liczba miejsc opieki w strukturach instytucjonalnych.

Jak wynika z danych zawartych w tabeli nr 3, liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej formie opieki zastępczej w latach 2012 - 2014 utrzymuje się na zbliżonym, wysokim poziomie. Odnotowany spadek liczby dzieci w latach 2013 i 2014 wobec roku 2012 wynika wyłącznie z faktu przekształcenia Rodzinnego Domu Dziecka w Dobrzykowicach w formę rodzinnej pieczy zastępczej, co w efekcie skutkowało utratą 8 miejsc opieki.

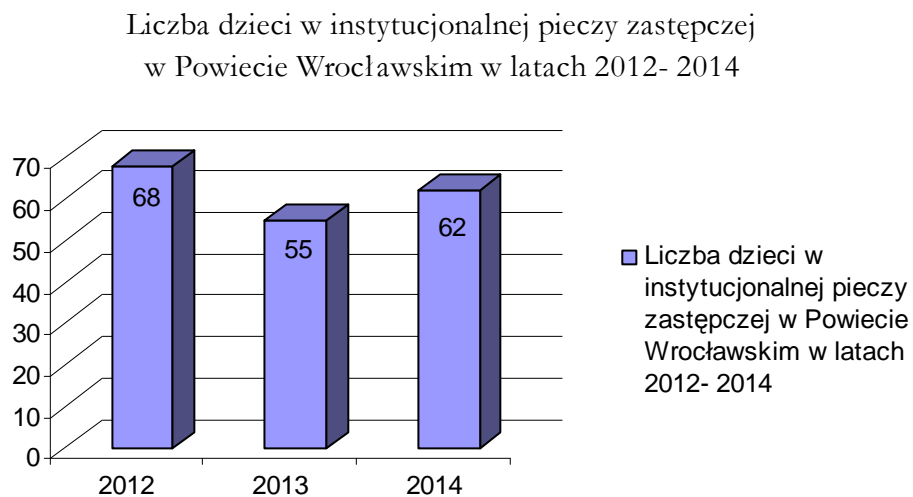
Tabela nr 3.

Liczba dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Wrocławskim w latach 2012 – 2014

Liczba dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Wrocławskim w latach 2012 – 2014		
Rok	Dom Dziecka im. Św. Mikołaja w Kątach Wrocławskich	Rodzinny Dom Dziecka w Dobrzykowicach
2012	60	8
2013	55	0
2014	62	0
Ogółem	177	8

Wykres nr 3.

Liczba dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Wrocławskim w latach 2012 – 2014

SYSTEM OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

W POWIECIE WROCŁAWSKIM

I. Rodzinna piecza zastępcza

Na system rodzinnej pieczy składają się:

1. rodziny zastępcze:
 - a) spokrewnione,
 - b) niezawodowe,
 - c) zawodowe, w tym:
 - ✓ pełniące funkcję pogotowia rodzinnego,
 - ✓ zawodowa specjalistyczna.
2. Rodzinne Domy Dziecka.

1. a) Rodzina zastępcza spokrewniona

Tę formę tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący obecnie wyłącznie wstępnymi lub rodzeństwem dziecka (tylko babcie, dziadkowie i rodzeństwo dziecka), na których zgodnie z Kodeksem rodzinnym i opiekuńczym ciąży obowiązek alimentacyjny. Dotychczasowa szeroka definicja zakładała, że spokrewnioną z dzieckiem rodziną zastępczą mogła być osoba spokrewniona i spowinowacona z dzieckiem, co powodowało, że często funkcję tę przypisywano osobie, która miała znikomą więź z dzieckiem i de facto była dla niego osobą obcą.

Osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej spokrewnionej są osobami, na których ciąży obowiązek dostarczania dziecku środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania. Pomimo tego, że stwierdzenie istnienia i określenie wysokości obowiązku alimentacyjnego w stosunku do zobowiązanych w dalszej kolejności (np. dziadkowie, rodzeństwo) jest zależne od wielu czynników związanych z dzieckiem jak i osobami zobowiązanymi, to jednak nie zmienia to faktu, że osoby te (z istoty więzów rodzinnych i prawnych) znajdują się w kręgu osób odpowiedzialnych za utrzymanie dziecka pozbawionego opieki rodzicielskiej.

W rodzinach zastępczych spokrewnionych nie określa się liczby dzieci pozostających pod opieką, gdyż będzie ona wynikać z sytuacji danej rodziny i stopnia pokrewieństwa.

1. b) Rodzina zastępcza niezawodowa

Tę formę tworzą małżonkowie lub osoba nie będąca w związku małżeńskim, którzy nie są wstępni ani rodzeństwem dziecka. W rodzinie tej może przebywać nie więcej niż troje dzieci. W przypadku wychowywania dzieci wymagających szczególnej troski, liczba dzieci powinna być mniejsza, dostosowana do możliwości opiekunów zastępczych, w tym przede wszystkim do kwalifikacji i doświadczenia danej rodziny. Z rodziną zastępczą niezawodową spełniającą warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, posiadającą opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz co najmniej 3 - letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza, starosta zawiera na wniosek tej rodziny umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

1. c) Rodzina zastępcza zawodowa

Ta forma powinna docelowo stać się, obok rodzinnych domów dziecka, podstawową formą pieczy zastępczej. Jej cechą charakterystyczną jest profesjonalizm i otwartość na rozwój zawodowy oraz doskonalenie swoich umiejętności przez osoby pełniące tę funkcję. Rodziny zastępcze zawodowe specjalizują się w sprawowaniu opieki i wychowywaniu dzieci wymagających szczególnej troski lub szczególnych umiejętności wychowawczych.

W przypadku, gdy w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinie zastępczej niezawodowej przebywa więcej niż 3 dzieci, starosta, na wniosek rodziny zastępczej, zatrudnia osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej, starosta może zatrudnić osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

Osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej zawodowej w oparciu o stworzoną ustawę mają możliwość podnoszenia swoich kwalifikacji i korzystania ze wsparcia w celu uniknięcia wypalenia zawodowego. W rodzinach zastępczych zawodowych nie powinno być umieszczanych więcej niż troje dzieci. Rodziny te zawierają ze starostą umowę cywilno - prawną na okres co najmniej 4 lat, a okres pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych. Ponadto osoby te mogą korzystać z okresowej przerwy w sprawowaniu opieki nad powierzonymi im dziećmi w wymiarze 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy.

2. Rodzinne Domy Dziecka

Rodzinny Dom Dziecka organizuje Powiat lub podmiot, któremu Powiat zlecił realizację tego zadania. Powiat może, na zasadzie porozumienia, organizować Rodzinny Dom Dziecka na terenie innego powiatu. Tworzenie Rodzinnych Domów Dziecka ma na celu stworzenie, obok rodzin zastępczych pełniących różne funkcje, komplementarnej do nich formy sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej nad dzieckiem. Pozwoli to samorządowi Powiatu dokonywać wyboru najlepszej z punktu widzenia dziecka, formy organizacji rodzinnej pieczy zastępczej.

W Rodzinnym Domu Dziecka, w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej.

W razie konieczności umieszczenia rodzeństwa, za zgodą prowadzącego Rodzinny Dom Dziecka oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, jest dopuszczalne umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci. W tej formie opieki wychowywane są dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się, umożliwiające jest wspólne wychowanie się licznego rodzeństwa.

Z prowadzącym Rodzinny Dom Dziecka, starosta lub podmiot, któremu Powiat zlecił organizowanie tej formy, zawiera umowę na okres co najmniej 5 lat. Jeżeli przebywa w nim więcej niż 4 dzieci, Powiat lub podmiot go organizujący, na wniosek prowadzącego Rodzinny Dom Dziecka, zatrudnia osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

Przy zapewnianiu pieczy i wychowania dzieciom umieszczonym w rodzinie zastępczej lub Rodzinnym Domu Dziecka oraz wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań rodziny zastępczej lub Rodzinnego Domu Dziecka, rodzina zastępcza oraz prowadzący Rodzinny Dom Dziecka mogą korzystać z pomocy wolontariuszy, organizowanej przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w tym zakresie obejmują:

- 1) wspieranie osób prowadzących rodzinną pieczę zastępczą w celu podnoszenia kwalifikacji i poprawienia jakości opieki nad dziećmi oraz przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu poprzez: specjalistyczne poradnictwo oraz pomoc prawną, terapię, umożliwienie skorzystania z usług poradni specjalistycznych oraz specjalistycznej terapii, szkolenia dostosowane do oczekiwań rodzin zastępczych i prowadzących Rodzinne Domy Dziecka, organizowanie grup wsparcia;

- 2) organizowanie współpracy rodzin pomocowych (w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego Rodzinny Dom Dziecka);
- 3) wspieranie dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej oraz biologicznych dzieci opiekunów zastępczych poprzez specjalistyczne poradnictwo i terapię;
- 4) na wniosek rodziców zastępczych lub osób prowadzących Rodzinne Domy Dziecka organizowanie dla nich pomocy wolontariuszy.

Z rodzinami zastępczymi i osobami prowadzącymi Rodzinne Domy Dziecka pracuje osoba koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Do jego zadań należy:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym Rodzinne Domy Dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym Rodzinny Dom Dziecka, planu pomocy dziecku,
- pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym Rodzinne Domy Dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym Rodzinne Domy Dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej,
- przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Ponadto do zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej należą:

- 1) Dbanie o właściwy przebieg procesu umieszczania dziecka w pieczy zastępczej, m.in. poprzez:
 - a) zapewnienie dziecku umieszczanemu w pieczy zastępczej jak największego poczucia bezpieczeństwa i godności osobistej, poprzez udzielanie wsparcia, odpowiednich dla wieku i sytuacji dziecka informacji oraz umożliwienie kontaktu z nowym opiekunem przed wspólnym zamieszkaniem;

- b) przygotowanie rodziny zastępczej lub osoby prowadzącej Rodzinny Dom Dziecka poprzez wcześniejsze przekazanie dokumentacji dziecka i umożliwienie kontaktu z dzieckiem przed wspólnym zamieszkaniem;
- 2) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenia Rodzinnego Domu Dziecka, szkolenie kandydatów, przeprowadzanie oceny oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikujących dla osób kandydujących do tych funkcji;
 - 3) Prowadzenie rejestru danych osób zakwalifikowanych oraz pełniących już funkcję rodziny zastępczej lub prowadzących Rodzinny Dom Dziecka;
 - 4) Prowadzenie działań służących integracji członków rodzin zastępczych i Rodzinnych Domów Dziecka ze środowiskiem lokalnym;
 - 5) Popularyzacja idei rodzicielstwa zastępczego w środowisku lokalnym;
 - 6) Współpraca ze środowiskiem lokalnym w zakresie optymalizacji działań wspierających rodzinne formy pieczy zastępczej;
 - 7) Okresowa ocena i analiza sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej w celu dostosowania rodzaju pomocy, której wymaga dziecko oraz w ramach współpracy z sądem;
 - 8) Informowanie zgodnie z wymogami prawnymi właściwego sądu o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz współpraca z sądem wraz z organami pomocniczymi w celu zapewnienia dziecku i rodzinie najwłaściwszej dla ich sytuacji formy pomocy;
 - 9) Bieżące doskonalenie zawodowe kadry Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie;
 - 10) Przyznawanie świadczeń w ramach rodzinnej pieczy zastępczej (dla rodzin zastępczych oraz Rodzinnych Domów Dziecka).

Aktualnie na terenie Powiatu Wrocławskiego funkcjonują 162 rodziny zastępcze dla 245 dzieci o następujących typach:

- 1) 91 rodziny spokrewnione dla 114 dzieci,
- 2) 59 rodzin niezawodowych dla 72 dzieci,
- 3) 8 rodziny zastępcze zawodowe dla 32 dzieci, w tym:
 - a) 4 rodziny zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego dla 22 dzieci,
 - b) 2 rodziny zawodowe specjalistyczne dla 5 dzieci,
 - c) 2 rodziny zawodowe dla 5 dzieci,

4) 4 rodzinne domy dziecka dla 27 dzieci.

II. Instytucjonalna Piecza Zastępcza

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przewiduje następujące formy pieczy zastępczej instytucjonalnej:

1. Placówka opiekuńczo - wychowawcza:
 - a) typu socjalizacyjnego,
 - b) typu interwencyjnego,
 - c) typu rodzinnego,
 - d) typu specjalistyczno - terapeutycznego.
2. Regionalna placówka opiekuńczo - terapeutyczna (prowadzona przez samorząd wojewódzki).
3. Interwencyjny ośrodek preadopcyjny (prowadzony przez samorząd wojewódzki).

Wprowadzone z dniem 1 stycznia 2012 r. zmiany ustawowe w znaczący sposób wpłynęły na liczbę postanowień sądowych dotyczących umieszczenia małoletnich w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W odróżnieniu od ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, która umożliwiała skuteczną pracę z rodziną biologiczną dziecka dopiero po jego odizolowaniu od rodziny, nowa ustawa nałożyła na gminy obowiązek podejmowania pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych zanim dojdzie do podjęcia ostatecznego kroku, jakim jest decyzja sądu o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej, w tym jej części instytucjonalnej.

Praca z rodziną rozpoczyna się już na poziomie gminy, która ma obowiązek zapewnić rodzinie pomoc w postaci konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych, pomocy prawnej, organizowania grup wsparcia. Ponadto w przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych gmina przydziela rodzinie asystenta rodziny, który ma obowiązek udzielania takiej rodzinie wszechstronnego wsparcia w zakresie rozwiązywania problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych itp. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż zgodnie z art. 191 pkt. 10 ustawy do obowiązku gminy należy współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej, co dodatkowo mobilizuje działania

profilaktyczne ukierunkowane na wzmocnienie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodziców i tym samym zapewnienie dzieciom możliwości pozostawania w środowisku rodzinnym.

Zadania Powiatu w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej obejmują:

- a) zapewnienie dzieciom, które z różnych względów nie mogą być umieszczone w rodzinach zastępczych lub Rodzinnych Domach Dziecka, miejsca w placówkach opiekuńczo - wychowawczych poprzez tworzenie i prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych w liczbie i rodzaju odpowiednim do potrzeb Powiatu,
- b) organizowanie szkoleń dla kandydatów mających pełnić funkcję dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego,
- c) zapewnienie wsparcia dla działań placówek opiekuńczo - wychowawczych, w szczególności w zakresie przygotowania dziecka do późniejszego samodzielnego życia,
- d) monitorowanie potrzeb dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych, w szczególności w związku z wysokością środków Powiatu przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej oraz wysokość środków finansowych na bieżące funkcjonowanie placówki opiekuńczo – wychowawczej,
- e) współpracę z placówkami opiekuńczo - wychowawczymi w zakresie okresowej oceny aktualnej sytuacji dziecka umieszczonego w placówce, poprzez udział przedstawiciela Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w zespole do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, według potrzeb placówki,
- f) finansowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego,
- g) ponoszenie wydatków na utrzymanie dzieci z terenu Powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo - terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych na jego terenie lub na terenie innego powiatu.

Każda placówka opiekuńczo - wychowawcza w swych założeniach ustawowych:

- 1) zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;
- 2) realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;

- 3) umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;
- 4) podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;
- 5) zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
- 6) obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;
- 7) zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

W zakresie instytucjonalnej opieki i wychowania zastępczego na terenie Powiatu Wrocławskiego funkcjonują 4 placówki opiekuńczo – wychowawcze, stanowiące strukturę Domu Dziecka im. Św. Mikołaja Caritas Archidiecezji Wrocławskiej z siedzibą w Kątach Wrocławskich:

1. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu Interwencyjnego

zapewnia doraźną opiekę dzieciom w czasie trwania sytuacji kryzysowej w ich rodzinach oraz w szczególnych przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia dziecku opieki. Podstawą umieszczenia dzieci jest: wydanie przez Sąd Rodzinny postanowienia tymczasowego o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, doprowadzenie ich przez Policję lub Straż Graniczną, złożenie wniosku przez rodziców, dziecko lub osobę trzecią, zastosowanie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Do tego typu Placówki umieszczane są dzieci w wieku od 10-go do 18-go roku życia. Pobyt ma charakter krótkotrwały, tj. do 3 miesięcy z możliwością jego przedłużenia, w wyjątkowych sytuacjach, do czasu zakończenia trwającego postępowania o powrót dziecka do rodziny biologicznej, przysposobienie lub umieszczenie w pieczy zastępczej – rodzinnej lub instytucjonalnej.

2. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu Socjalizacyjnego nr 1

zapewnia całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja niezbędne potrzeby dzieci, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne. W tej Placówce umieszczane są dzieci młodsze, tj. pomiędzy 10-ym a 15-ym rokiem życia, których sytuacja prawna jest uregulowana na podstawie prawomocnych orzeczeń sądowych.

3. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu Socjalizacyjnego nr 2

analogicznie jak powyższa placówka zapewnia opiekę młodzieży powyżej 15-go roku życia, przygotowującej się do procesu usamodzielnienia.

4. **Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu Specjalistyczno – Terapeutycznego.**

sprawuje opiekę nad dziećmi o indywidualnych potrzebach, w szczególności legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, wymagających stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii, jak również wyrównywania opóźnień rozwojowych oraz edukacyjnych. Podstawą umieszczenia jest posiadanie przez dzieci orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, bądź zakwalifikowanie wychowanka przez funkcjonujący w Placówce Zespół do spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka do tej formy opieki z powodu konieczności stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii, jak również wyrównywania opóźnień rozwojowych.

W okresie od stycznia 2014 r. do grudnia 2014 r. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu wpłynęło łącznie 14 postanowień sądowych dla 18 dzieci w sprawie ich umieszczenia w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Nadto 4 dzieci zostało przyjętych do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej typu Interwencyjnego Domu Dziecka na mocy art. 103 ust. 2 pkt 3 ustawy o pieczy zastępczej, czyli na wniosek rodziców, dziecka lub osoby trzeciej albo na mocy art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Wobec powyższego w minionym roku kalendarzowym w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu Interwencyjnego Domu Dziecka umieszczono 20 nowych wychowanków. Zaś wobec 2 dzieci faktyczne umieszczenie w placówce nie było możliwe, z uwagi na nieobecność dziecka na terenie kraju oraz na skutek wydanego w czasie hospitalizacji postanowienia sądowego w przedmiocie powrotu dziecka pod opiekę i wychowanie rodziców biologicznych a także poddanie nadzorowi kuratora sądowego wykonywane przez nich władzy rodzicielskiej.

Jedno postanowienie Sądu o zabezpieczeniu małoletniego nie zostało zrealizowane i będzie kontynuowane w roku 2015.

Tabela nr 4.

Realizacja postanowień sądowych wobec dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

L.p.	Miejsce pochodzenia dziecka/ przyczyna umieszczenia	Liczba dzieci	Miejsce umieszczenia
1.	dom rodzinny, gmina Kobierzyce, postanowienie Sądu	4 dzieci	POW typu Interwencyjnego Domu Dziecka w Kątach Wr.
2.	dom rodzinny, gmina Kąty Wrocławskie, postanowienie Sądu	3 dzieci	POW typu Interwencyjnego Domu Dziecka w Kątach Wr., w tym wobec jednego wychowanka z jednoczesnym pobytem w Zakładzie Opiekuńczo- Lecznicznym w Wierzbicach
3.	dom rodzinny, gmina Siechnice, wniosek dziecka, postanowienie Sądu	5 dzieci	POW typu Interwencyjnego Domu Dziecka w Kątach Wr.
4.	dom rodzinny, rodzina zastępcza spokrewniona, gmina Sobótka, wniosek koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, postanowienie Sądu	3 dzieci	POW typu Interwencyjnego Domu Dziecka w Kątach Wr.
5.	dom rodzinny, gmina Mietków, postanowienie Sądu	1 dziecko	POW typu Interwencyjnego Domu Dziecka w Kątach Wr.
6.	dom rodzinny, gmina Czernica postanowienie Sądu	1 dziecko	POW typu Interwencyjnego Domu Dziecka w Kątach Wr.
7	postanowienie właściwego Sądu, w ramach porozumienia między powiatami:	3 dzieci	POW typu Interwencyjnego Domu Dziecka w Kątach Wr.
	<i>Powiat Namysłowski</i>	<i>2 dzieci</i>	
	<i>Powiat Trzebnicki</i>	<i>1 dziecko</i>	
Razem		20 dzieci	

Aktualnie w Domu Dziecka przebywa 47 dzieci, z tego:

- w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu Interwencyjnego – 13 dzieci
- w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu Socjalizacyjnego Nr 1 – 7 dzieci
- w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu Socjalizacyjnego Nr 2 – 13 dzieci
- w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu Specjalistyczno –Terapeutycznego – 14 dzieci.

Analizując system opieki zastępczej na poziomie instytucjonalnym wskazać należy, że w myśl art. 95 ustawy do instytucjonalnej pieczy zastępczej mogą być kierowane dzieci powyżej 10 roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Niemniej jednak umieszczenie dziecka poniżej 10 roku życia w placówce opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno - terapeutycznego jest możliwe w wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan jego zdrowia lub dotyczy to rodzeństwa. W bieżącym roku taka sytuacja dotyczyła wyłącznie rodzeństwa, w którym najmłodsze dziecko miało 5 lat.

Do Domu Dziecka im. św. Mikołaja w Kątach Wr. kierowane i przyjmowane są w pierwszej kolejności dzieci z terenu Powiatu Wrocławskiego. W przypadku wolnych miejsc, w ramach zawieranych porozumień pomiędzy powiatami, przyjmowane są dzieci z terenu innych powiatów. W okresie od stycznia 2014 r. do grudnia 2014 r. zawarto trzy porozumienia dotyczące 3 dzieci pochodzących z innych powiatów.

Kolejnym ważnym elementem systemu pieczy zastępczej jest usamodzielnienie wychowanków przebywających na mocy prawomocnych postanowień sądowych w Domu Dziecka. Mając na uwadze fakt, iż pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo - wychowawcze najczęściej nie mogą liczyć na wsparcie ze strony środowiska naturalnego, proces usamodzielnienia jest procesem pomagania i stanowi najlepsze kryterium oceny skuteczności podejmowanych działań. Często chroni przed wyuczoną bezradnością i przeciwdziała dostarczaniu nowego pokolenia beneficjentów pomocy społecznej. Stosownie do potrzeb danego wychowanka proces usamodzielnienia winien polegać na aktywizowaniu go do uczestnictwa w życiu społecznym, w tym podejmowaniu konstruktywnych działań zmieniających jego życie.

W ramach wsparcia dla osób opuszczających placówkę opiekuńczo – wychowawczą wychowankowie otrzymują pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie. Najchętniej wybieraną formą wsparcia wychowanków jest udzielana pomoc na kontynuowanie nauki, która umożliwi wychowankom pozostanie w dotychczasowej formie opieki zastępczej, z jednoczesną możliwością ukończenia szkoły.

Podsumowując wskazać należy, że liczba dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej utrzymuje się wysokim poziomie. W Domu Dziecka przebywają wyłącznie dzieci z Powiatu Wrocławskiego, co umożliwia efektywniejszą pracę z rodzinami biologicznymi dzieci, a tym samym liczba wychowanków naszego Powiatu w innych placówkach, w stosunku do wszystkich wychowanków, jest zdecydowanie mniejsza. Do głównych przyczyn odejścia wychowanków z placówek należy: uzyskanie pełnoletności i proces usamodzielnienia wychowanka, zmiana placówki.

Potrzeby Powiatu Wrocławskiego w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej dotyczą:

- 1) prowadzenia zespołu czterech placówek opiekuńczo – wychowawczych w ramach struktury Domu Dziecka im. św. Mikołaja w Kątach Wrocławskich, zgodnie z zawartą umową z Caritas Archidiecezji Wrocławskiej na powyższe zadanie publiczne, tj. do dnia 31 grudnia 2017 r.;
- 2) stworzenia spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną mającą trudności w prawidłowym wypełnianiu swych funkcji w oparciu o działania profilaktyczne podejmowane we współpracy z właściwym, ze względu na miejsce zamieszkania rodziny, ośrodkiem pomocy społecznej, asystentem rodziny, organizacją pozarządową;
- 3) wielokierunkowej pracy z rodzinami biologicznymi (z udziałem asystenta rodziny) dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 4) nawiązania i utrzymywania współpracy z osobami i instytucjami wspierającymi, celem pozyskiwania wolontariuszy współpracujących z placówką.

CELE OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE ORAZ PRZEWIDZIANE EFEKTY

CEL GŁÓWNY				
WZMOCNIENIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ				
CEL SZCZEGÓŁOWY:	PROMOWANIE IDEI RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO			
Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Przewidziane efekty	Uwagi
1. Organizowanie szkoleń dla kadry kierowniczej Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej.	PCPR	2015 - 2017	Zwiększenie świadomości społecznej i inicjatyw dotyczących zastępczych form opieki rodzinnej	raz w roku
2. Organizowanie Pikniku Rodzinnego dla rodzin zastępczych i opiekunów Rodzinnych Domów Dziecka z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego i Dnia Dziecka, Dnia Rodziny	PCPR	2015 - 2017		raz w roku (czerwiec)
3. Promowanie idei pieczy zastępczej poprzez media: stronę internetową PCPR, Powiatu Wrocławskiego, gazety lokalne	PCPR	2015 - 2017		na bieżąco
CEL SZCZEGÓŁOWY:	ZWIĘKSZENIE ILOŚCI RODZIN ZASTĘPCZYCH			
Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Przewidziane efekty	Uwagi
4. Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze	PCPR	2015 - 2017	Zwiększenie ilości profesjonalnie przygotowanych osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz zwiększenie świadomości rodzin i ich kompetencji opiekuńczo – wychowawczych	na bieżąco
5. Szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze	PCPR	2015 - 2017		jeden/dwa razy w roku
6. Podnoszenie kwalifikacji rodzin zastępczych poprzez szkolenia wewnętrzne, warsztaty edukacyjne	PCPR Specjaliści z zewnątrz	2015 - 2017		jeden/dwa razy w roku
CEL SZCZEGÓŁOWY:	WSPARCIE RODZIN ZASTĘPCZYCH			
Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Przewidziane efekty	Uwagi

7. Zapewnienie wsparcia w prawidłowym funkcjonowaniu rodzin zastępczych poprzez poradnictwo psychologiczne, prawne, itp.	PCPR, Fundacje, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	2015 - 2017	Zwiększenie świadomości i wiedzy wśród rodzin dotyczących opieki i wsparcia małoletnich	na bieżąco
8. Organizowanie grup wsparcia dla rodzin zastępczych	PCPR	2015 - 2017		raz w miesiącu
9. Współpraca koordynatora z asystentem rodziny pod kątem planowania pracy z rodziną biologiczną i zastępczą oraz dzieckiem przebywającym w pieczy zastępczej	PCPR, Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej	2015 - 2017		na bieżąco
10. Wsparcie rodzin w wychowaniu i edukacji dzieci poprzez współpracę ze szkołami	PCPR, Placówki oświatowe	2015 - 2017		na bieżąco
CEL SZCZEGÓŁOWY:	WSPARCIE PROCESU USAMODZIELNIENIA			
Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Przewidziane efekty	Uwagi
11. Wsparcie finansowe i rzeczowe dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej poprzez pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie się i zagospodarowanie	PCPR	2015 - 2017	Zabezpieczenie potrzeb usamodzielnianych wychowanków	na bieżąco
12. Tworzenie wraz z wychowankiem Indywidualnych Programów Usamodzielnienia	PCPR	2015 - 2017		na bieżąco
CEL SZCZEGÓŁOWY:	PODNIOSZENIE JAKOŚCI USŁUG NA RZECZ PIECZY ZASTĘPCZEJ			
Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Przewidziane efekty	Uwagi
13. Podejmowanie starań o dostosowanie liczby koordynatorów według nowelizacji ustawy	PCPR	2015 - 2017	Zwiększenie kwalifikacji i wsparcie kadry PCPR, zwiększenie dostępności usług innych specjalistów i instytucji dla rodzin zastępczych	na bieżąco
14. Podnoszenie wiedzy i umiejętności oraz wsparcie pracowników PCPR poprzez szkolenia, konferencje, superwizje, seminaria	PCPR	2015 - 2017		na bieżąco
15. Rozwój wolontariatu dla dzieci pieczy zastępczej	PCPR	2015 - 2017		na bieżąco
16. Współpraca z placówkami	PCPR	2015 - 2017		na bieżąco

oświatowymi, poradniami, Fundacjami oraz lokalnymi instytucjami na rzecz pieczy zastępczej				
CEL SZCZEGÓŁOWY:	ROZWÓJ RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ			
Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Przewidziane efekty	Uwagi
17. Plan rozwoju rodzinnych form pieczy w latach 2015 -2017 (Tabela nr 5)	PCPR	2015 - 2017	Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego i specjalistycznych oraz Rodzinnych Domów Dziecka	na bieżąco
CEL SZCZEGÓŁOWY:	ROZWÓJ INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ - DOM DZIECKA IM. ŚW. MIKOŁAJA W KĄTACH WR.			
Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Przewidziane efekty	Uwagi
Remont dachu w budynku IV	PCPR Caritas Archidiecezji Wrocławskiej	2015 - 2017		Zadanie niezrealizowane w roku 2014. z uwagi na konieczność dostosowania Placówki do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych
Oświetlenie placówki	PCPR, Caritas Archidiecezji Wrocławskiej	2015 - 2017	Poprawa bezpieczeństwa na terenie placówki	
Monitoring placówki	PCPR, Caritas Archidiecezji Wrocławskiej	2015 - 2017		
Zagospodarowanie dziedzińca (ławki)	PCPR, Caritas Archidiecezji Wrocławskiej	2015 - 2017	Poprawa estetyki terenu	
Ogrodzenie pozostałego terenu placówki	PCPR, Caritas Archidiecezji Wrocławskiej	2015 - 2017		

Zagospodarowanie terenu wokół placówki (plac zabaw, boisko)	PCPR, Caritas Archidiecezji Wrocławskiej	2015 - 2017	Stworzenie dzieciom możliwości czynnego wypoczynku	
Podnoszenie jakości pracy w odpowiedzi na bieżącą sytuację.	PCPR, Caritas Archidiecezji Wrocławskiej	2015 - 2017		na bieżąco

Tabela nr 5.

Plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Wrocławskim w latach 2015 – 2017

PLANOWANE UTWORZENIE	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
Rodziny zastępcze zawodowe	+3	+2	+2
Rodzinne Domy Dziecka	+1	+1	+1

ZAKŁADANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Koszt miesięcznego utrzymania dziecka na terenie Powiatu Wrocławskiego wynosi obecnie:

- ✓ w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej:
 - a) 3 854,13 zł miesięcznie w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu Interwencyjnego Domu Dziecka w Kątach Wrocławskich,
 - b) 3 403,75 zł miesięcznie w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu Socjalizacyjnego Nr 1 Domu Dziecka w Kątach Wrocławskich,
 - c) 3 559,21 zł miesięcznie w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu Socjalizacyjnego Nr 2 Domu Dziecka w Kątach Wrocławskich
 - d) 3 622,32 zł miesięcznie w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu Specjalistyczno -Terapeutycznego Domu Dziecka w Kątach Wrocławskich

✓ w rodzinnych formach pieczy zastępczej:

- a) średni miesięczny koszt utrzymania dziecka wynosi 1.025,00 zł w przypadku dziecka umieszczonego w zawodowej rodzinie zastępczej (przy 3 dzieci w rodzinie)
- b) 1.080,00 zł w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinnym domu dziecka (przy 8 dzieci w Rodzinnym Domu Dziecka).

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Wrocławskim na lata 2015 – 2017 będą środki finansowe pochodzące z:

- a) budżetu Powiatu Wrocławskiego,
- b) państwa (ministra właściwego do spraw rodziny),
- c) samorządów gminnych,
- d) samorządów powiatowych,
- e) pozyskane w ramach środków zewnętrznych z innych źródeł.

Harmonogram rzeczowo – finansowy zadań realizowanych w ramach niniejszego Programu będzie zatwierdzany corocznie przez Zarząd Powiatu Wrocławskiego w zależności od możliwości finansowych Powiatu Wrocławskiego.

EWALUACJA PROGRAMU

Przedmiotem ewaluacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Wrocławskim na lata 2015 – 2017 będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę informacji dotyczących danych własnych, zarówno liczbowych, jak i opartych na wypowiedziach zainteresowanych osób (opiekunów, rodziców, dzieci) oraz danych pozyskanych od współpracujących instytucji pomocowych.

Monitorowanie Programu będzie dokonywane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu i uwzględniane w treści corocznego sprawozdania z działalności jednostki.

Program stanowi dokument otwarty i elastyczny. Oznacza to, że może podlegać modyfikacjom na skutek zmieniającej się rzeczywistości, rozeznaczonych potrzeb oraz wymogów prawnych.